

RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

město Pardubice

číslo 11 | listopad 2018

- 2** O čem se mluví... o současnosti i budoucnosti pardubického letiště s jeho ředitelkou Hanou Šmejkalovou

- 3** Komunální volby 2018 – nově zvolení zastupitelé

- 4** Závodiště již v prosinci nabídne zimní radovánky

- 6** Fotogalerie z oslav 100. výročí založení ČSR

- 8,9** Fotogalerie z Podzimních městských slavností

- 18,19** Fotogalerie ze Zlaté přilby a Velké pardubické

Pardubice

O čem se mluví...

... o současnosti i budoucnosti pardubického letiště s jeho ředitelkou Hanou Šmejkalovou

Skončila první turistická sezona v novém letištním terminálu. Jste s novou halou spokojeni?

První turistická sezona v novém terminálu dopadla skvěle. Výrazně přibýlo cestujících, klientům nabízíme pohodlí, komfort, dostatečný prostor při čekání na odlet, občerstvení a služby Duty free shopu, tedy produkty jako jakékoliv jiné srovnatelné mezinárodní letiště. Tento rok byl rokem – řekněme zahřívacím. Pro naše pracovníky nebylo lehké vychytat „chování“ našeho terminálu, naučit se ovládat tak velký kolos během jednoho měsíce, od předání k otevření. Doufám, že cestující to příliš nepocítili. Dostáváme plno pochval a to nás velice těší. A připomínky cestujících jsou pro nás motivací k dalším zlepšením.

Necelý rok po dokončení stavby terminálu se na letiště vrátí dělníci. Co se zde bude dít?

V prosinci, až znovu otevřeme terminál po odstávce letiště, by mělo být hotové občerstvení v odbavovací hale, které postrádají zejména ti, kteří čekají na přilet svých blízkých. V příštím roce nás čeká dostavba druhého nadzemního podlaží a parkoviště před budovou terminálu. Je to vlastně další etapa výstav-

by terminálu a pro nás je velmi důležitá. Ve druhém podlaží vznikne VIP salonek, který jsme museli zřídit improvizovaně v přízemí, prostor pro restaurační zařízení a kanceláře naší společnosti. Vedení EBA stále sídlí v prostorách bývalých vojenských budov, které chceme po uvolnění nabídnout externím zájemcům. V neposlední řadě by tu měl vzniknout Gate 3, který v případě souběhu letů nabídne další místa pro čekající odbavené cestující.

Runway pardubického letiště nyní prochází opravami a letiště proto na dva měsíce přerušilo provoz. Jak tato skutečnost ovlivní letošní výsledky společnosti?

Údržba runwaye je nesmírně důležitá a my si velice vážíme pozornosti, kterou armáda ČR její kvalitě věnuje. Samozřejmě dvouměsíční výpadek je pro nás ekonomicky znatelný. Je to období, kdy měla začít létat ruská klientela, která vždy přináší dobré letecké i neletecké výnosy. A máme výpadek letů do Londýna, které po celou dobu provozování vykazovaly velice dobré výsledky. Naštěstí jsme měli možnost zdárně dokončit letní charterovou sezonu, díky které jsme si vytvořili lepší hospodářský výsledek

oproti letošnímu plánu ještě před uzavírkou. V letošním roce jsme do konce září dosáhli kladného zisku před započtením úroků, daní a odpisů (EBITDA). Teď musíme počkat, jak velký propad nás za dva měsíce postihne. Doufám, že nebude příliš vysoký a nevrátí nás o rok, dva zpátky.

Když jste zmínila turistickou sezonu – jaká byla z vašeho pohledu ta letošní?

Jak jsem řekla – skvělá. Měli jsme tři nové destinace a zájem o přepravu z Pardubic byl ohromný. Charterových letů z Pardubic využilo na 40 000 rekreantů, to je zhruba o 50 procent více než loni. Narostl zájem o dovolenou v Bulharsku a velký zájem byl o navracené Turecko. Zde cestovní kanceláře nebyly schopny pokrýt poptávku, „pardubickou“ kapacitu měly vyprodanou již koncem července.

Za první pololetí letošního roku jste odbavili více než 83 000 lidí, před koncem července už prošel terminálem stotisíc cestujících. Letošní rok by mohl být pro letiště podobně úspěšný, jako byl rok 2012, kdy odbavilo 125 000 cestujících.

Ano, výsledky jsou na počet cestujících skvělé. Už nyní víme, že dosáhneme 140 tisíc a nebýt dvouměsíčního výpadku mohlo to být ještě víc. Ale i tak se, myslím, máme čím pochlubit.

Necháte nás nahlédnout alespoň trochu do roku 2019?

Charterové lety na příští rok dosud nejsou uzavřeny, i když víme, že cestovní kanceláře mají na letecké společnosti požadavek na navýšení kapacity do stávajících destinací. Pokud se týká Ryanairu, měly by pokračovat linky do Londýna a do Alicante. Zvláště linka do Alicante byla velice oblíbená a zá-

stupci letecké společnosti byli velice spokojeni. Jednáme o leteckém spojení s Ruskem, ale i tady jsou jednání ještě otevřená. Faktem je, že koupěschopnost ruské klientely je menší, než bývala. Většinou má stále zájem pouze o Prahu a to nám naše vyjednávací možnosti limituje. Pokud nebudou mít cestovní kanceláře v Rusku programy nastavené na pardubický region, těžko navýšíme počet letů. Zde vidím prostor pro destinační společnosti – vyjednávat a nabízet.

Před třemi lety, po odchodu ruské (většinové) klientely, jste nastoupila do funkce ředitelky s úkolem zvrátit neutěšenou ekonomickou situaci letiště. Dnes stojí nový terminál, z Pardubic létají dvě pravidelné linky, z 31 tisíc odbavených cestujících v prvním roce vašeho vedení bude letos letiště minimálně na úrovni roku 2012, který byl třetím nejúspěšnějším rokem v celé jeho historii, a tedy konečně opět v plusu. Jste spokojena?

Moje pocity jsou smíšené. Na jednu stranu jsem spokojená a musím pochválit celý tým společnosti za dosavadní práci, na druhou stranu si neustále říkám „a co bude zítra?“. Máme pořád co budovat a zlepšovat a to, co se nerealizovalo posledních 10 let, dotáhnout co nejdříve do zdárného konce. Nemůžeme usnout na vavřínech a musíme počítat i s tím, že nelze každý rok postupovat takovým tempem. Máme dobře nastartováno, ale musíme jít dál a hledat všechny možnosti našeho rozvoje. Předpoklady k růstu máme, ale úspěchy společnosti nemohou být stále závislé pouze na našich schopnostech, dovednostech a mých kontaktech. Tady musí nastoupit podpora celého regionu, akcionářů, turistických organizací, firem. Letiště zvedá bonitu každého kraje a činí ho zajímavým pro investory. Je nutné tuto situaci chytit za pačesy a využít.

Radniční zpravodaj - periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČ 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Nataša Hradní, Iveta Koubková, Alexandra Tušlová. Fotografie: Tomáš Kubelka, Michal Král, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubice, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 29. října 2018. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskovaný nebudou anonymní příspěvky ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 12/2018: 22. listopadu 2018.

Komunální volby 2018 – nově zvolení zastupitelé

Martin Charvát
ANO

Helena Dvořáčková
ANO

Dušan Salfický
ANO

Jiří Rejda
ANO

Jan Hrabal
ANO

Jan Procházka
ANO

Robert Klčo
ANO

Ivana Dolečková
ANO

Radek Hejný
ANO

Martin Kolovratník
ANO

Jaroslav Menšík
ANO

Jan Nadrchal
ANO

Filip Petr
ANO

Karel Haas
ODS

Petr Klimpl
ODS

Jan Mazuch
ODS

Petr Kvaš
ODS

Dušan Stránský
ODS

Matěj Slanař
ODS

Vítězslav Štěpánek
ODS

Ondřej Karas
Piráti

Jakub Kutílek
Piráti

Ivana Böhmová
Piráti

Vojtěch Jirsa
Piráti

Lenka Španihelová
Piráti

František Brendl
Pardubáci společně

Jiří Lejhanec
Pardubáci společně

Milan Košar
Pardubáci společně

Aleš Klose
Pardubáci společně

Ludmila Ministrová
Koalice pro Pardubice

Jiří Skalický
Koalice pro Pardubice

Vít Ulrych
Koalice pro Pardubice

Tomáš Pelikán
Sdružení pro Pardubice

Štěpánka Fraňková
Sdružení pro Pardubice

Vladimír Martinec
Sdružení pro Pardubice

Jakub Rychtecký
ČSSD

Jiří Rozinek
ČSSD

Václav Snopek
KSČM

Pavel Studnička
KSČM

Komunální volby se konaly 5. a 6. října 2018.

Hnutí Ano získalo 13, ODS 7, Piráti 5 mandátů, Pardubáci společně 4, Koalice pro Pardubice 3 (Miluši Horskou, která na mandát rezignovala, nahradí Vít Ulrych), Sdružení pro Pardubice 3, ČSSD 2 a KSČM 2 mandáty.

V době uzávěrky zpravodaje nebyl znám termín ustavujícího zastupitelstva, bližší informace přineseme v příštím vydání.

Závodiště již v prosinci nabídne zimní radovánky

Již letos v prosinci by se pardubické závodiště mělo stát cílem milovníků bruslení. Rada města v pondělí schválila uzavření příkazní smlouvy s Dostihovým spolkem, který bude na závodišti od prosince do února provozovat Zimní sportovní ledový park. Vybrán je dodavatel mobilního kluziště se skutečnou ledovou plochou, která by měla být připravena, včetně osvětlení, počátkem prosince.

„Rozměry kluziště splňují požadavky Mezinárodní federace ledního

hokeje pro pořádání hokejových zápasů. S těmi se ale počítá spíše jako s akcemi, které by měly v budoucnu toto sportoviště ztraktivnit. Prioritně jde městu o návrat k tradici bruslení a o větší využití závodiště, kterému chybí zimní aktivity,“ komentuje zimní využití dostihového závodiště primátor Pardubic Martin Charvát. „Kluziště pod širým nebem má sloužit v první řadě veřejnému bruslení. Ve všední dny by měly ledovou plochu využívat především školy, atraktivní časy v od-

poledních hodinách by mělo mít kluziště vyhrazeny veřejnému a rodinnému bruslení. Zbývající časy budou nabízeny amatérským hokejistům z Pardubic i širokého okolí,“ doplnil primátor.

Mobilní ledová plocha bude instalována v těsném sousedství tribuny D. Projekt Zimního ledového parku totiž využívá přízemních prostor tribuny, v nichž bude umístěno zázemí pro návštěvníky, ale také toho, že u sportoviště budou k dispozici parkovací plochy, šatny, WC a podobně. Náklady na po-

řízení ledové plochy, včetně mrazicího zařízení a souvisejících investic například do osvětlení, úpravy terénu před tribunou a podobně, budou zhruba 13 milionů korun, na každoroční provoz jsou v rozpočtu města vyčleněny zhruba dva miliony.

Ledovou plochu budou moci milovníci bruslení využívat od prosince do konce února. Pak bude areál závodiště upraven tak, aby byl na počátku dostihové sezony opět plně k dispozici dostihovému sportu.

Univerzita zve na tradiční vzpomínku na listopadové události

Univerzita Pardubice připravila pro akademickou obec a veřejnost speciální program, jímž slaví státní svátek České republiky a připomíná historické události 17. listopadu, které mají své vazby na vysokoškolskou půdu. Program ke Dni boje studentů za svobodu a demokracii univerzita pořádá pravidelně od roku 1997.

Program:

pátek 16. listopadu - Rektorský den

9:00 – tělovýchovný areál: sportovní den

14:00 – Aula Arnošta z Pardubic: **slavnostní akademický obřad** – promoce doktorů, představení nových docentů a profesorů univerzity, ocenění odborné činnosti

17:00 – Un. knihovna: 100 let od založení Spolku sběratelů a přátel exlibris (vernisáž)

18:30 – u pamětní desky před Univerzitní knihovnou: **vzpomínkový akt na události 17. listopadu (1939 * 1989)**

19:00 – Aula Arnošta z Pardubic: **Slavnostní koncert Komorní filharmonie Pardubice**

Bedřich Smetana/Marko Ivanović – Tance mého života; Joseph Haydn – Koncert pro violoncello a orchestr C dur; Josef Suk – Me-

ditace na staročeský chorál Svatý Václave; Antonín Dvořák – Česká suita D dur op. 39
Petr Nouzovský – violoncello, Chuhei Iwasaki – dirigent

Prodej vstupenek na slavnostní koncert v univerzitní aule a v Turistickém informačním centru na náměstí Republiky v Pardubicích, na ostatní akce vstup volný.

Kaleidoskop říjnových událostí

Pardubice obsadili na celý říjen filmaři. Na třídě Míru, v Týřových sadech, na zámku, ale i na závoďišti jste mohli potkat Ester Geislerovou či Jakuba Prachaře, kteří tu natáčeli film LOVEŇI.

Sté výročí vzniku republiky oslavili i někteří pardubičtí perníkáři – na třídě Míru byla k vidění i ke koupi perníková první republika i s prezidentem Tomášem Garrigue Masarykem.

Ve znamení oslav – takový byl říjen v Pardubicích. Zlatou přilbu vystřídal další z městských tahounů – Podzimní městské slavnosti. Ty se povedly na výbornou i díky skvělému počasí a přilákaly do centra města desetitisíce lidí. Zároveň byly důstojnou připomínkou stoletých oslav založení naší republiky, které pokračovaly i 28. října na náměstí Čs. legií v rámci akce Zажijte to znovu!

Pardubice po 14 letech znovu hostily mezinárodní festival Děti světa tančí pro mír. Do města přijely ty nejlepší dětské taneční páry z celé Evropy a Střední a Jižní Ameriky.

Z Pardubic byly odvezeny zapůjčené sochy z projektu Sculpture line, které půl roku zdobily různé části města a ukazovaly obyvatelům, že umění patří nejen do galerií, ale i do ulic.

100 let od založení republiky letos Pardubice připomněly velkolepě

Dva týdny po povedených Podzimních městských slavnostech, které se nesly v prvorepublikovém stylu, se ve městě konala vzdělávací a zábavná akce s názvem Zažijte to znovu! Významné výročí založení samostatné Československé republiky město

připomínalo přesně na den po sto letech – 28. října 2018. Akce Zažijte to znovu! probíhaly na náměstích měst České republiky, kde se odehrávaly zásadní historické okamžiky. Náměstí se v daný den „převlékla“ do roku 1918 a návštěvníci prožili příběh vzniku republiky.

Také v Pardubicích byla dominantou dobová slavnost včetně kulturních vystoupení, stejně jako virtuální prohlídka míst, kde vznikala republika. Lidé mohli s dětmi navštívit tehdejší obecnou školu i dětský koutek a ochutnat prvorepublikovou gas-

tronomii. Atmosféru doplnily oblíbené speciality prvního československého prezidenta v dobové kavárně nebo ukázka vyučovací hodiny v tehdejší obecné škole s dobovými učebnicemi. Celou akci večer uzavřela multimediální projekce s prvky videomappingu.

Pernštýnské náměstí během adventu ožije

Více než tři týdny přátelského setkávání, koncertů, gastronomických potěšení i drobných nákupů v adventní atmosféře slibují letos nově koncipované Pardubické vánoční trhy. Ačkoliv do adventu zbývá ještě několik týdnů, přípravy běží naplno. Nové osvětlení, výběr vánočního stromu a samozřejmě i doladování kulturního programu, to vše je velmi důležité a ovlivní to první dojmy letošních návštěvníků. „Naším cílem je, aby hosté Pardubických vánočních trhů odcházeli domů s pocitem, že v Pardubicích prožili něco povznášejícího, příjemného a krásného. Centrum města bude v tomto období místem setkávání, dobré nálady a pohody, proto musí být vše dobře připraveno,“ říká za nové pořadatele trhů Roman Lípa.

Během přípravy se nesmí nic ponechat náhodě. Vedle originálně upraveného a nasvíceného vánočního pódia bude instalována LED obrazovka o rozměru 6x4m, kde se budou promítat krásné pohádky pro děti i filmy s patřičnou sváteční atmosférou pro dospělé. Doladuje se i doprovodný kulturní program, který nabídne klasické koledy, populární hudbu a například i Zelenobranské čertoviny. Řemeslný program bude letos v režii místního dráteníka Aleše Kulhánka.

Pořadatelé chtějí, aby byl program šitý Pardubicím přesně na míru. Proto v něm figurují jak jména známá na celostátní úrovni, tak i místní kapely, školní soubory či třeba dramatické kroužky. „Pokud se na programu podílí místní umělci a místní instituce,

lidé se s takovými svátečními trhy mohou lépe ztotožnit,“ dodává Roman Lípa.

Důležitým faktorem je i akcent na různé generace. Například dětem se chtějí pořadatelé věnovat úplně nejintenzivněji, což se projeví už v odpoledních částech svátečního programu. Zkušenosti z jiných měst pak ukazují, že velkým lákadlem pro děti bude i Ježíškova pošta. V Pardubicích se letos děti projedou polárním expresem laděným do perníku.

To vše, spolu s novým jednotným nasvětlením hlavního dějiště svátků či s množstvím jednotně řešených gastrostánků, slibuje, že Pardubické vánoční trhy budou letos opravdu příjemným a současně reprezentativním zážitkem. Program začíná 1. prosince, potrvá do 23. prosince

a odehraje se na Pernštýnském náměstí. Slavnostní rozsvícení vánočního stromu se chystá na neděli 2. prosince v 18 hodin. V desítkách stánků s tradičním vánočním zbožím prodejci nabídnou například i produkty z medu a medoviny, jmelí, adventní věnce a vánoční aranže, svíčky a svícny. Nebudou chybět ani dřevěné hračky, dárkové zboží, ručně vyráběné vánoční ozdoby, cukrovinky, perníčky, sušené ovoce, ořechy všech druhů, užitková i okrasná keramika, šperky, umělecké sklo, bižuterie, výrobky uměleckých řemesel a mnoho dalšího. K ochutnání budou mimo jiné například domácí speciality a punčové speciály.

Aktuální informace naleznete na webových stránkách www.pardubicevanocnitrhy.cz. **Petr Ilgner, pořadatel**

Divadlo láká na nový INprojekt, Noc divadel, abonmá i festival

Cyklos scénických čtení INprojekty, který už od roku 2010 prezentuje na komorní scéně Východočeského divadla novinky světové dramatické tvorby, v listopadu představí černou komedii s lákavým názvem Vladimírova děvka českého pedagoga a literáta Jana Kratochvíla. Jeho debutovou hru, s níž pro rok 2011 zvítězil v soutěži o Cenu Alfréda Radoka, nastuduje Hana Marvanová, absolventka oboru činoherní režie brněnské JAMU, která si ke spolupráci přizvala herce Štěpánku Fingerhutovou, Ludmilu Mecerodovou, Josefa Lásku, Jana Musila a Radka Žáka. O původní scénickou hudbu se postará herečka a hudebnice Kristýna Hulcová, v Pardubicích známá jako Konopačka s harmonikou alias „Blondáta Radůza“ z inscenace Kalibův zločin.

„Vladimírova děvka je dramatický text experimentálního charakteru, svou stavbou připomínající absurdní drama. Jednotlivé situace se opakují znovu a znovu, pokaždé trochu jinak. Kdesi na drsném severu se odehrává příběh hlavního hrdiny Olava, minulost se prolíná s přítomností, pravda, kterou už Olav zřejmě dávno zná, se občas vynořuje, aby se nakonec ukázala v celé své hrůze,“ přibližuje hru dramaturgyně Anna Hlaváčková. Premiéra se uskuteční v pondělí 12. listopadu na Malé scéně ve dvoře, po představení bude následovat diskuse s tvůrčím týmem i samotným autorem.

Třetí listopadový víkend se Východočeské divadlo tradičně připojí do programu mezinárodního projektu Noc divadel, který letos oslaví už šest let své existen-

ce v České republice. „Zájemci o mimořádnou divadelní noc si vyzkouší divadlo na vlastní kůži,“ slibuje dramaturgyně Jana Uherová, „účastníci vytvoří týmy, které podniknou dobrodružnou cestu divadlem, při níž budou pod vedením našich herců soutěžit v různých disciplínách – od výslovnosti jazykolamů, memorování textů, pohybových dovedností přes znalost našich inscenací až po vědomostní test. Tři nejlepší družstva se pak utkají ve velkém finále na jevišti. Méně aktivní návštěvníky čeká komentovaná prohlídka zákulisí divadla i návštěva dílenského provozu.“ Pardubická Noc divadel odstartuje v pátek 16. listopadu ve 22.00 hodin po repríze komedie Král jelenem v Městském divadle.

A protože se pomalu blíží konec roku 2018, divadlo už v pondělí 5. listopadu zahájí obnovování a prodej předplatného na rok 2019 (klasického, seniorského, dopoledního a výběrového). Stálým předplatitelem budou místa rezervována do pátku 7. prosince, poté budou neobnovené abonentky poskytnuty k volnému prodeji. Závěrem také upozorníme na spuštění prodeje vstupenek 19. ročníku GRAND Festivalu smíchu, který bude VČD hostit od 21. do 28. ledna 2019. Cenově zvýhodněné permanentky na soutěžní program začne divadlo nabízet 5. listopadu, jednotlivé vstupenky na všechny festivalové tituly budou uvolněny do prodeje ve středu 14. 11. Více na www.vcd.cz a www.festivalsmichu.cz.

Radek Smetana, PR manažer VČD

Pestrý listopad Komorní filharmonie Pardubice

Komorní filharmonie Pardubice se v listopadu potká s klavírním mágem, vydá se na skok do Paříže a zahraje pro děti a rodiče. Setkání s klavírním mágem Fabio Martinem nás čeká v rámci listopadových abonentních koncertů. Rodák z Brazílie začal hrát v 5 letech na klavír své babičky, svůj první klavír si koupil ještě za studií, když získal peníze za vítězství v nejvýznamnější mezinárodní soutěži v Latinské Americe.

Již tradičně Komorní filharmonie Pardubice vystoupí v rámci společného projektu s Univerzitou Pardubice

při Slavnostním koncertu ke Dni boje za svobodu a demokracii 16. listopadu v 19 hodin v aule pardubické univerzity. Spolu s filharmonií se představí violoncellista Petr Nouzovský a dirigent Chuhei Iwasaki.

21. 11. se pak v Sukově síni Domu hudby uskuteční dlouho dopředu vyprodaný koncert francouzských šansonů Na skok do Paříže. Orchestr při něm doprovází šansonierku Radku Rubešovou a její trio neboli Chanson Trio Coucou.

Při prvním dětském abonentním koncertu této sezony děti nahlédnou

do pokladnice lidové hudby a poznají, které skladatele inspirovala. Hraj, muziko, hraj! je na programu v neděli 25. 11. v 10:30 hodin. Pořad je vhodný pro všechny děti ve věku přibližně 5–13 let.

3. a 5. 12. se uskuteční abonentní koncerty nazvané Malování hudbou. Jejich hlavní tvář bude francouzský dirigent a sólista Patrick Gallois. Během koncertů bude svůj dojem z hudby přímo před zraky posluchačů malovat na velkoplošné plátno umělecká malířka Tiina Osara. Večery tak spojí hudbu a výtvar-

né umění v jednom okamžiku na jednom pódiu.

Svůj projekt vánočních písní, koled a světových populárních melodií představí 12. prosince v 19.30 hodin v Sukově síni Domu hudby Martin Chodúr – vítěz historicky prvního ročníku Česko Slovensko hledá Superstar. Co myslíte – není čas si na 12. prosince nadělit první dárek?

Blíží informace k jednotlivým koncertům naleznete na www.kfpar.cz, kde lze rovněž koupit vstupenky online.

Tereza Břízová, mluvčí filharmonie

Na Podzimní městské slavnosti přilákal návštěvníky

Jedny z nejkrásnějších slavností – tak hovoří o letošních podzimních slavnostech města pořadatelé i návštěvníci. Slavnosti se nesly v duchu první republiky, nádherné počasí a nabitý program

přilákal do historického centra města desetitisíce návštěvníků.

Plno bylo na módních přehlídkách – Pardubice před sto lety připomněly slušivé modely, které nosila Adina Mandlová či Nataša Gollová. Velkým

lákadlem byly rozličné koncerty pro dospělé i děti na dvou pódii – na třídě Míru i na Pernštýnském náměstí. Spustu lidí přilákal Běh naděje i mašinka, která jezdila od pardubického zámku na třídu Míru. Na historickém náměstí se vystří-

dala řada hudebníků, tanečníků, akrobatů nebo cvičenců z řad Sokola. Obzvlášť plno bylo v sobotu na třídě Míru, kde se tančilo a zpívalo na bulváru v rytmu swingu. Tradičně nejvíce lidí přilákal lampionový průvod a fantastický ohňostroj.

bohatý program i krásné počasí

Jako lahůdku si přichystali pořadatelé staročeské a zabijačkové speciality v Pernštejnské hospodě, plno bylo také kolem stánků s rozličným sortimentem.

Velký dík patří opětovně sponzorům městských slavností a všem, kdo

se podíleli na programu: Klub vojenské historie Pardubice, Sokolská župa východočeská, Veteran club Pardubice, Univerzita Pardubice, Český svaz včelařů, Závodistiště Pardubice, HC Dynamo Pardubice, DFS Perníček, Východočeské

muzeum Pardubice, NPÚ Příhrádek, Klub přátel Pardubic, Železniční museum Rosice, Vysokoškolský umělecký sbor, ZUŠ Polabiny, Nisa art.

Veliký dík patří též kolegům z pardubického magistrátu, fotografům To-

máši Kubelkovi a Michalu Královi (autoři fotografií), Městské policii Pardubice, Dopravnímu podniku města Pardubic, prvnímu městskému obvodu a Službám města Pardubic.

Radek Mašík, pořadatel slavností

Školy úspěšně získávají peníze na společné vzdělávání

Pardubické školky a školy umí získat z evropských fondů i peníze na podporu společného vzdělávání všech dětí. V předcházejícím období od roku 2016 se školám v Pardubicích podařilo z tzv. šablon I získat přes 30 milionů korun. Peníze se nejvíce čerpaly na mzdy asistentů pedagoga, školních asistentů a chův pro školky, kde je více dětí mladších tří let. Školy úspěšně podávají žádosti také do druhé vlny šablon, které letos znovu vyhlásilo MŠMT v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Nově si mohou požádat také základní umělecké školy a domy dětí a mládeže.

Šablony – projekty formou zjednodušeného vykazování – jsou předem stanovené typy podpůrných opatření, ze kterých si mohou školy vybrat podle své potřeby a skladby dětí a žáků a zjednodušenou formou požádat o dotaci. „Školy tuto finanční podporu využívají zejména na zajištění asistentů pedagoga, škol-

ní asistenty a chůvy pro nejmenší děti, které ve školce potřebují mnohem větší péči. Část peněz jde i na rozvoj spolupráce s rodiči dětí a žáků, vzdělávání pedagogů a výměnu zkušeností,“ vysvětluje náměstek primátora pro školství Jakub Rychtecký.

V první ministerstvem vypsané výzvě v roce 2016 získaly pardubické školy přes 30 milionů korun, přičemž o finanční podporu zažádalo celkem 23 mateřských a 16 základních škol. Do těch mateřských putovalo více než 10 milionů korun, základní školy obdržely necelých 20 milionů korun. Nyní je vyhlášeno druhé kolo těchto tzv. šablon, kdy je opět výhodou dotačního titulu, že umožňuje stoprocentní financování projektu vzdělávacího zařízení. Město tak z pozice zřizovatele z vlastního rozpočtu nezaplátí ani korunu na spolufinancování. „Každá základní a mateřská škola může získat 300 000 korun plus dalších 2 500 korun na každé dítě. Cílem obou vý-

zev je podpořit nejen mateřské a základní školy. Prosazovali jsme, aby nově mohly žádat o dotaci také základní umělecké školy a domy dětí a mládeže, a to se podařilo. Podpora je vždy určena na rozvoj inkluze, tedy společného vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, kterých je v pardubických školách a školkách více než 700, s ostatními dětmi v běžných třídách,“ informuje náměstek Rychtecký.

Ten oceňuje skutečnost, že je možné získat finanční prostředky na tyto potřebné aktivity vyvolané zákonnými změnami. Stát však podle něj musí do budoucna zřizovatelům MŠ a ZŠ garantovat stabilní financování v rámci inkluzivních opatření přímo ze státního rozpočtu. „Evropské dotace tady nebudou věčně. Z dlouhodobého hlediska není možné, aby stát na obce a města neustále přenášel nové úkoly a zároveň nezajistil jejich systémové financování,“ varuje na závěr Jakub Rychtecký.

Půl miliardy do zateplení škol

Město Pardubice investovalo během posledních deseti let do zateplení školních budov zhruba půl miliardy korun. „Teplého kabátu“ se díky tomu dočkalo již 24 škol a školek. Zatím posledním, pětadvacátým, zatepleným objektem je také Dům dětí a mládeže Alfa v Polabinách.

„Se snižováním energetické náročnosti školských budov začalo město v roce 2008, kdy došlo k výměně oken a dveří a zateplení obvodových stěn a střechy u prvních tří mateřských škol. Od té doby bylo zatepleno 11 základních a 13 mateřských škol a jeden Dům dětí a mládeže,“ říká náměstkyně primátora zodpovědná za investice Helena Dvořáčková.

Právě DDM Alfa, zaměřený na volnočasové aktivity všech věkových skupin, je zatím poslední akcí tohoto druhu v Pardubicích. Zateplení a nutné opravy budovy na největším pardubickém sídlišti Polabiny, kam jen na zájmové kroužky dochází přes 3 000 účastníků, přišly na 16,6 milionu korun. Téměř pět milionů korun přispěla Evropská unie, zbývajících více než 11,5 milionu uvolnilo město Pardubice z městského rozpočtu.

Celkem Pardubice od roku 2008 investovaly do snižování energetické náročnosti školských budov 498 milionů korun. Částečně tyto projekty podpořila Evropská unie, zhruba přes čtvrt miliardy korun ale zaplatilo město ze svého rozpočtu. Investice se ale městu postupně vrátí. Jen za první tři roky, kdy město zateplilo 18 budov, se díky těmto úpravám podařilo omezit nutné vytápění o 42 procent a ušetřit tak více než 18 milionů korun a zároveň výrazně omezit vypouštění CO₂ do ovzduší.

Český rozhlas Pardubice zve do Divadla 29

Český rozhlas Pardubice vás zve na veřejné natáčení tentokrát silvestrovského pořadu „Zálety Aleny Zárybnické“. Pozvání

přijal Janis Sidovský, pardubický rodák – manažer a producent. Spolu s ním přivítáme zpěváka Pavla Vítka. Natáčení se usu-

teční v Divadle 29 3. prosince od 18 hodin. Vstupenky si můžete rezervovat na čísle: 221 554 801, vstupné je zdarma.

Pardubice ocenily pilné a nadané studenty

Město opět ocenilo žáky základních škol a středoškoláky, kteří v uplynulém školním roce dosáhli vynikajících studijních úspěchů, zejména skvělou reprezentací v krajských, národních i mezinárodních vědomostních soutěžích a olympiádách. Studenty středních škol Pardubice ocení již po devatenácté, žáky základních škol a víceletých gymnázií po desáté. Na každého z oceněných čekal pamětní list a finanční odměna. Město tak dalo znovu najevo, že

si váží aktivity mladých lidí i jejich snahy dosáhnout co nejlepšího vzdělání. V kulturním domě v Hronovické ulici byly 31. října prezentovány úspěchy 108 studentů středních škol, včetně konzervatoře, 2. stupně základních uměleckých škol a 223 žáků škol základních, víceletých gymnázií a ZUŠ. Oceněny byly i studentské kolektivy, jejichž práce stále častěji slaví úspěchy nejen v českých, ale i v zahraničních soutěžích.

Komise pro výchovu a vzdělávání ocenila například tým studentů ze SPŠ elektrotechnické a VOŠ, který získal druhé místo ve světovém finále robotické soutěže RoboRAVE, studentku ZUŠ Havlíčkova – vítězku mezinárodní soutěže Čtyři ruce na klávesách – Piano über Grenzen, nebo studenty oboru tesař na SPŠ stavební, kteří Pardubice velmi dobře reprezentovali na mistrovství ČR odborných dovedností žáků.

U záchranky se bude jezdit bezpečněji

Křížení ulic Kyjevská a Průmyslová čeká rozsáhlá přestavba. Namísto křižovatky, na níž se ulice sbíhají v úhlu 90 stupňů a ještě je zde výjezd vozidel zdravotnické záchranné služby, vznikne křižovatka okružní. Práce začnou 3. listopadu, hotovo by mělo být do konce dubna 2019. Provoz v tomto úseku ale zůstane, byť v omezeném režimu, zachován.

Výstavba jednopruhov okružní křižovatky s přílehlými komunikacemi, autobusovými zastávkami, chodníky a zelení přijde město na téměř 22 miliony korun. Během výstavby bude v tomto úseku vybudováno také nové veřejné osvětlení, dojde též k přeložce vodovodu, vyvložkování stávající kanalizační stoky, upraveno musí být také trolejové vedení a podobně.

Práce by měly trvat zhruba 20 týdnů, vzhledem k nadcházející zimě a zhoršeným klimatickým podmínkám se ale počítá s dokončením stavby až na konci dubna 2019. Průjezd tímto poměrně frekventovaným úsekem zůstane po celou dobu rekonstrukce zachován, v návaznosti na postup prací bude ale omezen.

Letadlo 2018

Dne 15. 11. 2018 v dopoledních hodinách se uskutečnil cvičení složek IZS v prostorách letiště Pardubice. Námětem je letecká nehoda civilního dopravního letounu s následným ošetřováním zraněných a jejich převoz do nemocnic Pardubického kraje po pozemních komunikacích na území Pardubic a Pardubického kraje. Cvičení má navodit situaci, kdy při tvrdém dosednutí letounu na vzletovou a přistávací dráhu vlivem porvy větru dojde ke zborcení podvozku s následným rozlomením letounu na několik částí. Okolnosti na místě budou vyžadovat hašení hořících částí letadla. V první fázi bude nejdůležitější vyproštění zraněných, současně třídění raněných a zajištění jejich základních životních funkcí. V následné fázi přesun raněných do nemocničních zařízení a ověření Traumatologického plánu Pardubického kraje. Dále bude prověřena součinnost základních složek IZS se společností EBA, a.s. V rámci cvičení bude v okolí zvýšený provoz zásahových vozidel směřujících do prostoru letiště a zároveň se předpokládá zvýšený provoz sanitních vozidel do pardubické nemocnice.

Zemřel průkopník bezbariérovosti

Počátkem října se konalo poslední rozloučení s naším dlouholetým spolupracovníkem, průkopníkem bezbariérovosti a výjimečnou osobností hnutí osob se zdravotním postižením panem Michalem Hašto. Michal byl držitelem ceny Duhové křídlo, ceny Mosty a mnoha dalších ocenění. Michale, budeš nám chybět. Za Národní radu osob se zdravotním postižením ČR Radka Svatošová, Sportovní klub vozíčkářů Pardubice NEZLOMENÍ – František Habětínek, Středisko rané péče v Pardubicích Blanka Brandová.

Konzervatoř slaví 40 let světovým úspěchem klavíristy

Konzervatoř Pardubice začala rok oslav velkým úspěchem. Klavírista Matyáš Novák získal v norském Bergenu na světové, tzv. „Griegově soutěži“, druhou cenu. Šťastným řízením osudu, 15. listopadu 2018 v 19:00 hodin v Sukově síni Domu hudby zahájí Symfonický orchestr Konzervatoře Pardubice jubilejní 40. koncertní sezonu právě Griegovým klavírním koncertem s Matyášem Novákem jako sólistou. Na programu zazní také, pod taktovkou Tomáše Židka, předehra ze Smetanovy opery Libuše a Variace na národní píseň Iši Krejčího.

Dva dny před tímto mimořádným svátkem pořádáme Koncert vítězů 4. ročníku soutěže Pardubické dechy (13. 11. 2018, 19:30, Sukova síň Domu hudby). Na podiu se setkáme s deseti nejlepšími muzikanty na žesťové dechové nástroje ze všech českých konzervatoří, celkem soutěžilo 65 studentů. Soutěž se za čtyři ročníky vyprofilovala a stala se nádherným kulturním zážitkem. V průběhu celého roku chystáme také operní představení a další koncerty, více informací na našich stránkách.

Alois Mech, Konzervatoř Pardubice

Archa slaví dvacetiny

Je tomu již 20 let, kdy byl postaven poslední kostel v Pardubicích, sborový dům Církve bratrské Archa, která stojí v Polabinách v Lonkové ulici. Toto jméno správně evokuje vzor biblické Noemovy archy možná i proto, že je postavena na břehu vodní plochy Bajkal.

Od prvopočátku byla Archa koncipována jako multifunkční objekt, který nebude sloužit jen Církvi bratrské, ale i široké pardubické veřejnosti. Dvacetiletá skutečnost tuto představu bohatě naplnila množstvím

koncertů, výstav, besed, přednášek a dalších akcí pro veřejnost. Chcete-li nahlédnout i do vlastního, velice pestrého života místního sboru Církve bratrské a dozvědět se také něco z jeho mnohdy dramatické historie v Pardubicích, přijďte v sobotu 24. listopadu mezi 14. a 18. hodinou do Archy. Bude zde probíhat Den otevřených dveří a v kavárně u kávy nebo při prohlídce objektu se dozvíte víc o práci s dětmi a dorostem, o bohaté činnosti Seniorského klubu Archa, o diskusních setkáních

kurzů Alfa, o English clubu a mnoho dalších informací. Zároveň bude představena dlouhodobá aktivita Církve bratrské Archa, kterou je již 14 let finanční podpora dětského domova na Ukrajině. Nejrozsáhlejší činností Církve bratrské v Pardubicích, se kterou se můžete blíže seznámit, je provoz Křesťanské mateřské a základní školy Noe, která sídlí na Zbovském náměstí (v objektu salesiánů) a je jedinou školou (v objektu salesiánů) a je jedinou školou tohoto typu v Pardubickém kraji.

Vladimír Lukáš, Archa

Den otevřených dveří ve Středisku rané péče

Máte dítě s nestandardním vývojem a nevíte si rady? Nebo jen chcete o nás vědět více? Neváhejte a přijďte za námi na Den otevřených dveří v úterý 6. 11. od 9 do 16 hodin do Bělehradské ulice č. 389, Pardubice – Polabiny. Středisko rané péče v Pardubicích o.p.s. je největším poskytovatelem

služby rané péče na území kraje. Již 16 let poskytujeme službu v kraji rodinám s dětmi do 7 let, například dětem předčasně narozeným, s nerovnoměrným vývojem, tělesným či mentálním postižením, s poruchami autistického spektra a kombinovaným postižením. Přijďte a zjistíte, že PC lze ovládat i zrakem,

že existují zajímavé rehabilitační metody na podporu motoriky s využitím moderních technologií. Letos si také můžete prohlédnout výsledky pomoci dětem s handicapem – žáci ze ZŠ Staňkova předají desítky vytvořených speciálních didaktických pomůcek. Více na www.ranapece-pce.cz.

Charitativní jarmark pro onkoláčky

Zveme Vás na Vánoční charitativní jarmark, který se bude konat v neděli 2. prosince 2018 od 10 do 19 hodin v Galerii Mážhaus na Pernštýnském náměstí (vchod vedle budovy radnice).

Pojďte se předvánočně naladit, nakoupit drobné dárky a přispějte tím na dobrou věc. K prodeji budou vánoční ozdoby, náramky, bytové dekorace, vonná mýdla a spousta dalších předmětů, které vznikají z nadšení a zájmu mnoha dobrovolníků. Výrobky budeme fotit a vkládat do připraveného alba na facebooku.

Výtěžek z prodeje bude zaslán na účet Nadačního fondu Šance onkoláčkům a pomůže tak potřebným rodinám s nemocnými dětmi. Návštěvou jarmarku nám pomůžete naplnit smysl motto Nadačního fondu, které hlásá, že „není nutné očekávat od lidí miliony – naopak, přesvědčili jsme se, že když milion lidí spojí své ruce a dají každý jen málo, ve výsledku je to mnohem víc než milion“. Více informací o práci Nadačního fondu si můžete přečíst na stránkách fondu www.nfsanceonkolackum.cz.

Alena Bukačová, pořadatelka

divadelní představení

festivally, slavnosti

film, promítání

koncerty

tanec, plesy

výstavy, přednášky

akce pro děti

sport, aktivní vyžití

ostatní

do 31.12. Jedno místo prázdné – České umění 2. poloviny 20. století, VČG, dlouhodobá expozice

do 31.12. Tripper, Turistické informační centrum Pardubice, výstava

do 28.4. Lidé Barmy – fotografie Vladimíra Lemberka, VČM, výstava

do 27.1. Eliáš & Eliáš ml., Obrazy sklářských výtvarníků, VČM, výstava

do 30.11. Terakotová armáda, Machoňova pasáž, výstava

do 7.11. Šárka Hrouzková – rezavé otisky, koláže, Galerie Univerzity Pardubice, výstava

do 31.12. X-art malujeme pro radost, Zelená brána, výstava

do 7.11. Šárka Hrouzková – Obrazy a grafika, Univerzita Pardubice, výstava

do 30.11. Česká státnost v dokumentech a faksimiliích: listiny, které v české historii něco znamenají, Krajská knihovna, výstava

do 27.1. Pardubické proměny, VČM, výstava

do 2.12. Bez práce nejsou koláže, Galerie města Pardubic, výstava

do 6.11. Čeští a slovenští ilustrátoři ocenění na BIB 1967 – 2017, Krajská knihovna, výstava

do 9.12. Orlíčky dolů!, Státní okresní archiv Pardubice, výstava

do 30.11. Roman Vondrouš – Dostihy, Benefiční Galerie Fons, výstava

do 5.11. Slané ženy 2018 – Robert Vano, Dobrý Kafe, výstava

do 10.3. Křehké sny modernity – animační program, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie

do 10.3. Ladislav Machoň – animační program, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie

do 10.3. Výstava: Křehké sny modernity, VČG

do 10.3. Výstava: Ladislav Machoň a Pardubice, VČG

31.10. 21.11. Bonjour Pardubice!, Alliance Française, výstava

3.11. Mašinkový víkend, VČM

3.11. Schola Bohemia – burza škol, Ideon

3.11. 9:00 – 17:00 Výstava hlavolamů, Muzeum kouzel

3.11. 11:00 Normální debil, VČD, divadlo

3.11. 14:00 Kouzelnické vystoupení Paul Merild, Muzeum kouzel

3.11. 18:00 Cantus amici, Kostel sv. Bartoloměje, koncert

3.11. 18:00 Tančírna, VČD, divadlo

3.11. 19:00 Děti ráje Tour 2018, ČSOB Pojišťovna ARENA, koncert

3.11. 19:00 Večer tanečních podložek, Grandiózní kulturáček

4.11. Mašinkový víkend, VČM

4.11. 9:00 18:00 O perníkové srdce – 26. ročník, ABC klub, taneční soutěž

4.11. 14:00 Turnaj ve hře Drop it, Grandiózní kulturáček

4.11. 17:00 17. kolo: HC Dynamo Pardubice – HC Sparta Praha, ČSOB Pojišťovna ARENA, hokej

4.11. 19:00 Pro tebe cokoliv, VČD, divadlo

5.11. - 11.11. Týden vědy a techniky Pardubice 2018, Pardubice

5.11. 14:00 Hravá kavárnička, Seniorcentrum, akce pro seniory

5.11. 17:00 Pardubická architektura z období 1. republiky, Sbor Církve bratrské – Archa, přednáška

5.11. 17:30 Jak je důležité mít Filipa, VČD, divadlo

5.11. 19:30 Setkání s klavírním mágem, Dům hudby, koncert

6.11. 9:00 - 16:00 Den otevřených dveří, Středisko rané péče v Pardubicích

6.11. 17:00 Odolná domácnost, ESD, přednáška

6.11. 17:00 Pohřeb starého Rakouska v Pardubicích 28. října 1918, VČG, přednáška

6.11. 17:30 Krkonoše soubor starších filmů, cyklus Cestovatelské úterky, Dům techniky Pardubice, film

6.11. 18:00 Vernisáž výstavy Le Cil Vert, Sylvere Jouin – Nevýčnivej!, Krajská knihovna

6.11. 19:00 4Tet verze V., VČD, koncert

6.11. 19:00 Kuřačky a spasitelky, Divadlo Exil, divadlo

6.11. 19:00 Manželský čtyřúhelník, KD Hronovická, divadlo

6.11. 19:30 Setkání s klavírním mágem, Dům hudby, koncert

7.11. 8.1. Le Cil Vert, Sylvere Jouin – Nevýčnivej!, Krajská knihovna, výstava

7.11. 8.1. Lucie Ernestová – Cesta životem, Krajská knihovna, výstava

7.11. Olympic Permanentní tour 2018, Ideon, koncert

7.11. 9:00–17:00 Den podnikavých žen, Reálka Pardubice – Sál Jana Kašpara

7.11. 14:00 Zdravotní přednáška – První pomoc pro seniory, přednáší: Bc. Michal Mašek, Seniorcentrum

7.11. 16:00 AVČ: Cesty ke zdraví, Krajská knihovna, přednáška

7.11. 17:00 Jižní Norsko, Sbor Církve bratrské – Archa, film

7.11. 19:00 Domov můj, Divadlo Exil, divadlo

7.11. 19:00 Zamilovaný Shakespeare, VČD, divadlo

7.11. 19:30 Setkání s klavírním mágem, Dům hudby, koncert

8.11. Cestovatelský festival, Congress Centre Pardubice

8.11. 15:00 Pohádkový experiment, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie

8.11. 16:00 Dračí doupě, Krajská knihovna, akce pro děti

8.11. 17:00 Hudební podvečer s Konzervatoří Pardubice, VČG

8.11. 18:00 Pygmalion, VČD, divadlo

8.11. 19:00 Od Plotny Skok a Isara, Doli Klub, koncert

8.11. 19:00 Perfect Days, Divadlo Exil, divadlo

8.11. 20:00 Zabelov Group – Floex & Tom Hodge, Divadlo 29, koncert

9.11. Cestovatelský festival, Congress Centre Pardubice

9.11. – 11.11. Rozlučková všestrannost, Agrofert park, závody koní

9.11. Zámek plný knih, VČM, výstava

9.11. 18:00 Kyrgyzstán: Trochu jiný mainstream, Dům techniky Pardubice, přednáška

9.11. 19:00 Bez kostýmu aneb povídání z herecké šatny, VČD Malá scéna, divadlo

9.11. 19:00 Z postele do postele, VČD, divadlo

10.11. Cestovatelský festival, Congress Centre Pardubice

10.11. 6:30–11:30 Celostátní výměnná schůzka filatelistů, DK Dukla

10.11. 13:00 Kouzelnické vystoupení: duo Standa a Zdeňka, Muzeum kouzel

10.11. 14:00 Turnaj ve hře Takenoko, Grandi-ózní kulturáček

10.11. 15:00 Město jako karneval, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie

10.11. 18:00 Z postele do postele, VČD, divadlo

10.11. 19:00 Slza – Holomráz tour 2018, KD Hronovická, koncert

10.11. 19:00 XFN 14, ČSOB Pojišťovna ARENA, bojovníci MMA

10.11. 19:00 Zázračné cvičení, Divadlo Exil, divadlo

10.11. 19:30 Audiostop vol.12, Grandi-ózní kulturáček, koncert

10.11. 20:00 Marien, Ideon, koncert

10.11. 20:00 Ventolin, Žlutý pes, koncert

11.11. Cestovatelský festival, Congress Centre Pardubice

11.11. 10:00–17:00 Seminář Ki-Geiko, Grandi-ózní kulturáček

11.11. 15:00 Normální debil, VČD, divadlo

11.11. 19:00 Lordi – Sexorcism Tour 2018, Ideon, koncert

11.11. 19:00 Normální debil, VČD, divadlo

12.11. 9:30 Pardubické poetické setkání, Divadlo 29, divadlo

12.11. 10:00–17:30 Seminář pro pečující, Krajský úřad

12.11. 17:00 Osmičkových výročí – Vestfálský mír: nový řád v Evropě i v českých zemích?, Univerzita Pardubice, přednáška

12.11. 17:30 Laskavý Leoš Janáček – cyklus Hudební pondělníky, Dům techniky Pardubice, přednáška

12.11. 19:00 Cirk La Putyka: Up'end'down, VČD, tanec, akrobacie

12.11. 19:00 Vladimirova děvka, VČD Malá scéna, divadlo

13.11.–31.3. Pardubice včera, dnes a zítra – animáční program, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie

13.11. 10.2. Výstava: Nové akvizice, VČG

13.11. 31.3. Výstava: Staré Pardubice očima malířů, VČG

13.11. 9:00 Tvořivé babičky: Drátkování, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie

13.11. 10:00 Vladimirova děvka, VČD Malá scéna, divadlo

13.11. 17:00 Koncert Rodinné múzy, ZUŠ Havlíčkova

13.11. 17:00 Krize v matematice, přednáška Eduarda Fuchse, Univerzita Pardubice

13.11. 17:00 Vernisáž: Nové akvizice, VČG

13.11. 17:00 Vernisáž: Staré Pardubice očima malířů, VČG

13.11. 19:00 Kvítek z horroru, VČD, divadlo

13.11. 19:30 Koncert vítězů 4. ročníku soutěže Pardubické dechy 2018, Dům hudby

13.11. 20:00 Vosto5: Probuzení, Divadlo 29, divadlo

14.11. 14:00 Hudební odpoledne se Zuzanou Grohovou, Seniorcentrum

14.11. 17:00 Albánie, Sbor Církve bratrské – Archa, přednáška

14.11. 17:00 Recykliteratura, Galerie města Pardubice, workshop

14.11. 18:00 Pardubice černobíle, Reálka Pardubice – Sál Jana Kašpara, film

14.11. 19:00 Kauza Médeia, Divadlo Exil, divadlo

14.11. 19:00 Veselá trojka Pavla Kršky, KD Hronovická, koncert

14.11. 19:00 Zamilovaný Shakespeare, VČD, divadlo

14.11. 19:30 Černobílé filozofování, Grandi-ózní kulturáček

14.11. 20:00 Luboš Pospíšil, Doli Klub, koncert

15.11. 17:00 Sekáč Ladislav Machoň (1888–1973), Tvůrčí ateliér Východočeské galerie, přednáška

15.11. 17:00 Tančírna, VČD, divadlo

15.11. 19:00 Improshow – Improvizační skupina Paletáci, VČD Malá scéna, divadlo

15.11. 19:00 Ochutnávka vín Lahofer s cimbálovkou Kobylka, Arnošt – přístaviště Pardubice

 15.11. 19:00 Symfonický orchestr Konzervatoře Pardubice, Dům hudby	 18.11. 18:00 Večer tanečních podložek, Grandiózní kulturáček	 22.11. 17:00 Hezky česky – Od textu k poslechu: Geneze rozhlasové hry, Krajská knihovna, přednáška
 16.11. Palác Pardubice je s vámi již 10 let!, Atrium Palác Pardubice	 18.11. 19:00 Ani za milion!, VČD, divadlo	 22.11. 19:00 Apalucha a Rendez-Fou, Doli Klub, koncert
 16.11. 14:00 Posezení s harmonikou, Seniorcentrum, koncert	 18.11. 19:00 Australský večer Jaroslav Dušek a Ondřej Smeykal, Ideon, přednáška	 22.11. 19:00 Folk-folklórní skupina Trdlo, VČD Malá scéna, koncert
 16.11. 18:00 19. kolo: HC Dynamo Pardubice – HC Škoda Plzeň, ČSOB Pojišťovna ARENA, hokej	 18.11. 19:00 Mohla to být hvězdná chvíle, VČD Malá scéna, divadlo	 22.11. 19:00 Koncert Barocco sempre giovane, Giuliano Carmignola – housle, VČM
 16.11. 18:00 Sokol Pardubice x TJ Sokol Královské Vinohrady, SH Dašická, florbal	 19.11. 16:00 Poselství mimořádného roku 1968, Krajská knihovna, přednáška	 22.11. 19:00 Rusalka, VČD, divadlo
 16.11. 19:00 Král jelenem, VČD, divadlo	 19.11. 18:00 Human – promítání filmu, Dům techniky Pardubice	 22.11. 19:00 Ryba ve čtyřech, Divadlo Exil, divadlo
 16.11. 19:00 Slavnostní koncert ke Dni boje za svobodu a demokracii, Univerzita Pardubice – Aula Arnošta z Pardubic	 19.11. 19:00 Klub 27, VČD, koncert	 22.11. 20:00 Telekinetic Assault Group, Divadlo 29, přednáška
 16.11. 19:00 We love 90's, Ideon, koncert	 20.11. 10:00 Bílá nemoc, VČD, divadlo	 23.11.–25.11. Festival Pardubická Ryengle 2018, Ideon, tanec
 16.11. 20:00 Poletíme?, Žlutý pes, koncert	 20.11. 17:00 O vzhledu Pardubic za první republiky, VČG, přednáška	 23.11. 10:00 Seniorský pátek: Mozaikování v Gampě, Galerie města Pardubic, dílna pro seniory
 16.11. 20:00 Pražský improvizací orchestr, Divadlo 29, koncert	 20.11. 18:00 Madagaskar – cestovatelská diashow Martina Loewa, KD Hronovická	 23.11. 13:00–19:00 Festival her a hraček pro malé i velké, ABC klub
 16.11. 20:00 Svatá Barbora, VČD Malá scéna, divadlo	 20.11. 19:00 Krás(k)a na scéně, VČD, divadlo	 23.11. 18:00 Kvítek z horroru, VČD, divadlo
 16.11. 22:00 Noc divadel, VČD	 20.11. 19:00 Offcity architekti /objev město/ Janek Rous/Richard Jedon, Divadlo 29, přednáška	 23.11. 18:30 Poezie do škol, Divadlo 29, divadlo
 17.11. 9:00–13:30 Burza kouzel, Muzeum kouzel	 20.11. 19:00 Queensland, Divadlo Exil, divadlo	 23.11. 18:30 Taxis Gladiator Race, Agrofert park
 17.11. 10:00 Káfa a Škubánek, KD Dubina, akce pro děti	 21.11. 10:00 Rodinné středy, Galerie města Pardubic, dílny pro celé rodiny	 23.11. 19:00 Do zdi, Divadlo Exil, divadlo
 17.11. 13:00 Kouzelnické vystoupení: duo Standa a Zdeňka, Muzeum kouzel	 21.11. 14:00 Videoprojekce J. Nováka: Přírodní krásy a památky ostrova Gran Canaria, Seniorcentrum	 23.11. 19:00 Variations of static, VČD Malá scéna, divadlo
 17.11. 14:14 Kouzelný Cirkus, Muzeum kouzel	 21.11. 15:00 Deskové hry, Krajská knihovna	 23.11. 19:30 Páteční večerní Tančírna, Grandiózní kulturáček
 17.11. 15:00 Komentované prohlídky, VČM	 21.11. 17:00 Kampánie (Neapol, Pompeje, Vesuv), Sbor Církve bratrské – Archa, přednáška	 23.11. 20:00 Poetika & Lipo Tour 2018, Hobe music hall
 17.11. 18:00 Kvítek z horroru, VČD, divadlo	 21.11. 18:00 Beseda – Bez práce nejsou koláče?, Galerie města Pardubic	 23.11. 20:00 Ve vlastní šťávě, hluboké bezvědomí a Walf, Doli Klub, koncert
 17.11. 19:00 Olga Lounová, Hobe music hall, koncert	 21.11. 18:00 Koncert pro radost, Dům hudby, koncert	 24.11. 9:00 – 15:00 (před) Mikulášský vlak, Pardubice – železniční nádraží, jízda historického vlaku
 17.11. 19:00 Rozmarný duch, Divadlo Exil, divadlo	 21.11. 18:00 Král jelenem, VČD, divadlo	 24.11. 9:30 – 18:00 Festival her a hraček pro malé i velké, ABC klub
 18.11. 14:00 Taneční odpolední čaje - Chorus, KD Hronovická	 21.11. 19:30 Na skok do Paříže, Dům hudby, koncert	 24.11. 13:00 Kouzelnické vystoupení: duo Standa a Zdeňka, Muzeum kouzel
 18.11. 17:00 20. kolo: HC Dynamo Pardubice – BK Mladá Boleslav, ČSOB Pojišťovna ARENA, hokej	 22.11. 16:00 Dračí doupě, Krajská knihovna, přednáška	 24.11. 14:00 Turnaj ve hře Devadesátka, Grandiózní kulturáček

24.11. 15:30 Výlet (studio Laik), VČD, divadlo

24.11. 17:00 Sněhurka na ledě, ČSOB Pojišťovna ARENA, ledová show

24.11. 18:00 Krucipůsk, Hobe music hall, koncert

24.11. 19:30 Bittová / Dusilová / Načeva – Spolu, KD Hronovická, koncert

24.11. 19:30 Folkohraní vol. 23, Grandiální kulturáček, koncert

24.11. 20:00 Wohnout – Máme na míň Tour, Congress Centre Pardubice, koncert

25.11. 10:30 Hraj, muziko, hraj!, Dům hudby, koncert

25.11. 14:00 Workshop – míchání barev, Grandiální kulturáček

25.11. 15:00 Pohádky od pohádky, VČD Malá scéna, divadlo

25.11. 15:00 Tvořivé neděle, Galerie města Pardubic, dílny pro děti

25.11. 15:00 Zvířátka a loupežníci, KD Hronovická, divadlo

25.11. 17:00 Pohádky od pohádky, VČD Malá scéna, divadlo

25.11. 19:00 Janek Ledecký – Vánoční turné 2018, VČD, koncert

26.11. 8:30 a 10:00 Pohádky od pohádky, VČD Malá scéna, divadlo

26.11. 19:00 Hradišťan & Jiří Pavlica a Pěvecký sbor Continuo Pardubice, VČD, koncert

27.11. 13:00 Pardubické střípky: 10. ročník literární a výtvarné soutěže, Reálka Pardubice – Sál Jana Kašpara

27.11. 17:00 Komentovaná prohlídka výstavy Křehké sny modernity, VČG

27.11. 17:30 Holandskem na kolech 2010, cyklus Cestovatelské úterky, Dům techniky Pardubice, film

27.11. 18:00 22. kolo: HC Dynamo Pardubice – PSG Berani Zlín, ČSOB Pojišťovna ARENA, hokej

27.11. 18:00 Zamilovaný Shakespeare, VČD, divadlo

27.11. 19:00 Až přijde válka, Divadlo 29, promítání

28.11. 10:00 Tančírna, VČD, divadlo

28.11. 14:00 Studánky – Spisovatelé Šumavy, lektor doc. PhDr. Jana Bartůňková, CSc., Seniorcentrum, přednáška

28.11. 17:00 Madrid a památky Kastilie – videoprojekce, Sbor Církve bratrské – Archa, přednáška

28.11. 17:00 Rady v nouzi, Reálka Pardubice – Sál Jana Kašpara, přednáška

28.11. 19:00 Bílá nemoc, VČD, divadlo

28.11. 19:30 Černobílé filozofování, Grandiální kulturáček

28.11. 20:00 Radomil Uhlíř: Bolest stárnoucího umělce, Divadlo 29, přednáška

29.11. Kreativ, ČSOB Pojišťovna, výstava

29.11. 13:00 Felix Hausdorff/Paul Mongré 1868-1942: Přednáškové odpoledne ke 150. výročí narození německého matematika F. Hausdorffa, Divadlo 29

29.11. 17:00 Komentovaná prohlídka výstavy Ladislav Machoň a Pardubice, VČG

29.11. 17:00 Spisovatelé do knihoven – Irena Dousková, Krajská knihovna, přednáška

29.11. 19:00 Hoří, má panenko!, VČD, divadlo

29.11. 19:00 Jakub Smolík s kapelou – Vánoční Koncert, KD Hronovická, koncert

29.11. 20:00 Premiéra – Když jsme měli, co jsme chtěli, Doli Klub, koncert

30.11. 16:00 Adventní tvoření, Dům dětí a mládeže Beta

30.11. 17:00 Adventní aranžmá, KD Dubina

30.11. 17:00 Rozsvícení vánočního stromu v Polabinách, Městský obvod II – Polabiny

30.11. 19:00 Retro disco party, ABC klub, koncert

30.11. 19:00 Z postele do postele, VČD, divadlo

30.11. 19:30 Páteční večerní Tančírna, Grandiální kulturáček

30.11. 20:00 Sto zvířat, Žlutý pes, koncert

30.11. 20:00 Tribute, Pocta Led Zeppelin, Ponnorka, koncert

1.12.–23.12. Adventní trhy, Pernštýnské náměstí, třída Míru

1.12. Den pro dětskou knihu, Krajská knihovna, výstava

1.12. Kouzelnické představení – Robert Chytil, Muzeum kouzel

1.12. Adventní trhy, Pernštýnské náměstí

1.12. 10:00 Mikulášský běh 2018, Městský atletický stadion

1.12. 18:30 Xindl X – Sexy Exity Tour 2018, ABC klub, koncert

2.12. Slavnostní rozsvícení vánočního stromu – adventní trhy, Pernštýnské náměstí

2.12. 12:00 19:00 Mikulášský trolejbus v Pardubicích, Pardubice – Pardubice: Polabiny – Třída Míru – Dubina

2.12. 16:00 Tradiční vánoční koncert, Evangelický kostel

2.12. 19:00 Ondřej Havelka & His Melody Makers – Nejlepší kusy z repertoaru, VČD, koncert

3.12. 17:00 Beseda s Lucií Ernestovou, Krajská knihovna

3.12. 17:00 Nejdelší volba římského panovníka v novověku: Volba a korunovace Leopolda I. císařem ve Frankfurtu nad Mohanem, Univerzita Pardubice, přednáška

3.12. 17:00 Současná pardubická architektura, Sbor Církve bratrské – Archa, přednáška

3.12. 18:00 Svět andělů, Nová Akropolis Pardubice, přednáška

3.12. 19:30 Malování hudbou, Dům hudby, koncert

4.12. 17:00 Komentovaná prohlídka výstavy Křehké sny modernity, VČG

4.12. 17:00 Mikulášský koncert klávesového oddělení, ZUŠ Havlíčkova

4.12. 17:30 Střední a západní Kréta 2004, cyklus Cestovatelské úterky, Dům techniky Pardubice, film

4.12. 19:00 Inflagranti, host Josef Vojtek, Ideon, koncert

5.12. Mikuláš aneb Zelenobranské čertoviny, Pernštýnské náměstí, akce pro děti

5.12. 14:00 Péče o pokožku, prevence a léčba ran, Seniorcentrum, přednáška

5.12. 19:30 Malování hudbou, Dům hudby, koncert

6.12. 17:00 Mikulášská nadílka, KD Dubina, akce pro děti

6.12. 17:00 Rok s bylinkami, Čajovna a kavárna na Legenda draka a fénixe, tvoření

6.12. 17:00 Vánoční taneční koncerty, VČD

6.12. 17:00 Česká státní reálka v Pardubicích v kontextu meziválečné architektury školních budov, VČG, přednáška

6.12. 19:00 Pouta a hosté, Doli Klub, koncert

6.12. 19:00 Vánoční taneční koncerty ZUŠ Havlíčkova, VČD

6.12. 19:00 Zdeněk Izer – Na plný coole, KD Hronovická, one man show

7.12. 17:30 Nápořádka při vyhoření, Krajská knihovna, přednáška

7.12. 19:00 Smokie – The Symphony Tour 2018, ČSOB Pojišťovna ARENA, koncert

7.12. 20:00 Safe exit, Doli Klub, koncert

8.12. Kouzelnické představení Siatris Cane, Muzeum kouzel

8.12. Sladké Vánoce, VČM, výstava

8.12. 15:00 Michalovi mazlíčci, Dům hudby, divadlo

8.12. 19:00 Yo Yo Band, Hobe music hall, koncert

8.12. 20:00 Trautenberk – Jemnosvět Tour 2018, Žlutý pes, koncert

9.12. 16:00 Jak se čerti ženili, VČD, divadlo

9.12. 19:00 Swingové Vánoce – Banda di Feste, Dům hudby, koncert

9.12. 19:00 Vánoční koncert JK Bandu, KD Hronovická

Bližší informace najdete na www.ipardubice.cz, nebo je poskytnou pracovníci infocentra na náměstí Republiky pod Zelenou branou.

Obdivuhodné jubileum milovnice hudby

Stoleté výročí založení našeho státu v roce 1918 si připomínáme po celý rok a v jeho znamení se koná bezpočet nejrušnějších akcí, kulturních nevyjímaje. Ve stínu tohoto jubilea nám však nemohou uniknout ta další, jež s ním nejsou spřízněna. I v roce 1918 přicházeli na svět lidé, život běžel dále jako v kterémkoliv jiném roce. Řada z nich žije mezi námi a my se radujeme z jejich obdivuhodných narozenin, zvláště setkává-

me-li se s nimi v jejich plné životní a duševní síle. V našem městě oslavila v říjnu stejné životní jubileum jako naše republika paní Ludmila Janečková. Jedná se navíc o osobnost v našem teritoriu mimořádnou! Ne všichni, kteří byli jejími žáky, ji znají pouze jako svou učitelku. Hudbymilovní návštěvníci ji potkávali na koncertech a poznali ji jako jejich nepostradatelnou organizátorku, v současné době pak jako nejstarší návštěvníci kon-

certů Komorní filharmonie Pardubice. Zdejší Kruh přátel hudby patřil kdysi k neaktivnějšímu v naší republice. Hlavní podíl na tom měla – ještě se svými kolegy, z nichž vzpomeňme alespoň pana dr. J. A. Fryče, Marii Peterkovou, Helenu Spáčilovou, později Marii Ježkovou – právě paní Janečková. Za svůj život zorganizovala stovky koncertů našich, ale nejednou i zahraničních umělců. S řadou z nich se osobně znala a jejich prostřednic-

tví se dokonale seznámila s hudebním životem celé republiky. Díky tomu žilo město profesionálním hudebním životem mnohem dříve, než v roce 1969 zahájil svou činnost jeho vlastní profesionální orchestr – dnešní Komorní filharmonie.

Paní Janečkové patří za tento její přínos upřímný dík a naše přání pevného zdraví a životního optimismu do dalších let.

Bohuslav Vítěk, dramaturg KFP

Rakouské dny v Paletě

V úterý 6. a ve čtvrtek 8. listopadu se budou konat vždy od 17.30 v Ekocentru Paleta Rakouské dny. Cyklus besed s nezávislou novinářkou a cestovatelkou Pavlou Apostolaki představí především hlavní město Rakouska – Vídeň a její obyvatele. Během besedy „Hříšně chutná Vídeň“ poznáte nejen nejlepší vídeňské pochoutky jako třeba Imperial Torte či Marillenknödle, ale i gastronomické zvyky Vídeňanů a jejich propracovanou kávovou kulturu. Dozvíte se také, jaký je rozdíl mezi rakouským a čes-

kým vídeňským řízkem, a zjistíte, kde hledat klobásové ostrovy.

Povídání o hřbitovech a pohřebních zvycích může být i zábavné – o tom se přesvědčíte během druhé besedy s názvem „Vídeňský vztah se smrtí“. Paní Apostolaki pomyslně provede účastníky besedy nejzajímavějšími vídeňskými hřbitovy, představí Centrální hřbitov coby cíl rodinných výletů zpestřených nabídkou voňavých klobásek a poví, jaké velkolepé pohřby Vídeň zažila.

Andrea Pavlíková, Europe Direct

Akce Seniorcentra

5.11. 14.00 „Hravá kavárnička“
14.11. 14.00 Hudební odpoledne se Zuzanou Grohovou
16.11. 14.00 Posezení s harmonikou
18.11. 14.00 Taneční odpolední čaj KD Hronovická
21.11. 14.00 Videoprojekce J. Nováka: Krásy a památky ostrova Gran Canaria
23.11. 14.00 Setkání jubilantů (pouze pro pozvané)
28.11. 14.00 Studánky – Spisovatel Šumavy, lektor Jana Bartůňková

30.11. 14.00 Setkání jubilantů (pouze pro pozvané)
Každou první středu v měsíci od 14.00 hodin v Seniorcentru probíhají zdravotní přednášky pro seniory, a to i v příštím roce. Přednášky jsou zcela zdarma: 7. 11. První pomoc pro seniory, 5. 12. Péče o pokožku, prevence a léčba ran, 2. 1. Nedoslýchavost, vyšetření sluchu, naslouchadla, 6. 2. Kognitivní trénink, 6. 3. Potíže s polykáním; 3. 4. Cévní mozková příhoda, 6. 5. Práva a povinnosti pacientů. Více M. Smetáková, 731 453 270.

Nejúspěšnější sportovci Pardubicka za rok 2018

Statutární město Pardubice ve spolupráci s Pardubickou sportovní organizací připravují tradiční vyhlášení „Nejúspěšnějších sportovců Pardubicka za rok 2018“. Pořadatelé vyhláší následující kritéria pro předkládání návrhů na uvedení ocenění: základní podmínkou je členství navrhovaného jednotlivce či kolektivu ve sportovní organizaci (spolku) zabývající se sportovními aktivitami, jehož sídlo je na území pardubického regionu (okresu).

Návrhy se předkládají v následujících kategoriích:

Jednotlivci: dorost (junioři), dospělí, zdravotně postižení, trenéři a cvičitelé, síň slávy (mimořádné zásluhy o tělovýchovu a sport v kategorii sportovec, trenér/cvičitel a funkcionář)

Kolektivy: dorost (junioři), dospělí
Kromě toho mohou být oceněny mimořádné výkony v kategorii žactva, dorostu (juniorů) a dospělých (seniorů).

Návrhy se předkládají za dosažené sportovní výsledky v roce 2018 v prestižních soutěžích, a to za přední místa na MS, SP, ME, EP a v dalších soutěžích světové a evropské úrovně, za získání titulu MČR u jednotlivců a u kolektivů za medailová místa MČR.

Návrhy dle uvedených kritérií se předkládají písemně s uvedením následujících údajů: jméno a příjmení navrhovaného, datum narození, TJ, SK apod., e-mailový a tele-

fonní kontakt, dosažené výsledky, u trenérů (cvičitelů) výsledky jejich svěřenců. Informace posílejte emailem na adresu Kazimír.Svoboda@mmp.cz, nebo poštou na adresu Magistrátu města Pardubic, odbor školství, kultury a sportu, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Případné dotazy zodpovíme na tel. čísle 466 859 473.

Uzávěrka předkládaných návrhů je naplánovaná na 14. prosince 2018.

Kazimír Svoboda, oddělení sportu

Křížovka o ceny

Utvořením vlády se Československo zařadilo mezi vítězné dohodové státy, účastnilo se jednání na Pařížské mírové konferenci v roce 1919 a spolupodepsalo mírové smlouvy. **TAJENKA** byly stanoveny hranice nového státu a v mírových smlouvách byla zakotvena existence poválečné Evropy i Československa. Tento versailleský systém, jeho udržení a obrana se stal základem celé československé politiky. Proto se také Československo od počátku významně angažovalo v činnosti Společnosti národů, která vnesla do mezinárodních vztahů 20. století kvalitativně nový, demokratický prvek: na místě dosavadního suverénního rozhodování velmocí získaly členské státy Společnosti národů – velké i malé – právo podílet se na společných mezinárodních jednáních a právo řešit konflikty jednáním u kulatého stolu.

Znění tajenky nám posílejte do data příští uzávěrky poštou nebo elektronicky na adresu uvedené v tiráži na straně 2.

Tajenka z minulého čísla: ZÁSLUHY O STÁT. Výhercem se tentokrát stal pan Michal Kratochvíl. Cena je připravena k vyzvednutí po e-mailové/telefonické domluvě na tiskovém úseku na Pernštýnském náměstí.

AUTOR JIŘÍ ZVOLÁNEK	INICIÁLY BÁSNÍKA NEUMANNA	PŘEDLOŽKA	OSLÍ CITO- SLOVCE	TÝKAJÍCÍ SE SBORU	 Pardubice	LADOVO JMÉNO	VĚTNÁ SPOJKA	SPZ RAKOV- NÍKA	 Pardubice	UHLOVODÍKY S 8 VODÍKY V MOLEKULE	BEZ PENĚŽ	MONGOLŠTÍ PASTEVCÍ
KANCELÁŘSKÁ SLOŽKA LISTIN					PŘÍPRAVEK NA NÁDOBÍ				OLGA (DOMÁCKY)			
MOŘSKÝ KORÝS					TEN I ONEN TEXTILNÍ SUROVINA				KANCELÁŘ VELITELE ROTY ČESKÝ HUD. SKLADATEL			
LIDOVÝ SOUHLAS			OBILNINY ZKYPŘÍT MOTYKOU					STAROŘECKÁ SLOUPOVÁ SÍN DŘEVĚNÁ CHATA				
 Pardubice	DOMÁCKY NATANIEL	MLÁDĚ DRAVCE AROMATICKÉ UHLOVODÍKY					ZNAČKA CIGARET AFRICKÝ VIRUS					
TAJENKA												
EVROPANOVNA						ČESKÁ HUD. SKUPINA SRÁŽKA ZE MZDY					ŘÍMSKY 1450	KVĚTEN
KRÁSNÁ					ČAS MEZINÁRODNÍ KÓD Vatikánu					ZNAČKA MILIMETRU EVROPSKÁ UNIE		
ŠPANĚLSKÁ EXKRÁLOVNA				TERÉNNÍ NÁSEP				JMÉNO HEREČ- KY BOUDOVÉ				
SKLENÁŘSKÝ TMEL				JMÉNO HEREČKY GEISEROVÉ				NĚMECKÁ AU- TOMOBILKA				

Zlatá přilba se jela už po sedmdesáté, radujeme se z bronzu!

Jubilejní 70. Zlatou přilbu ovládl Australan Jason Doyle. Druhý dojel Martin Vaculík ze Slovenska, který před cílem předjel domácího Václava Milíka – vítěze z loňského roku, který se jako jediný český zástupce probojoval do semifinále a poté i přes pád

do finále. Radujeme se z bronzu!! Těžké bylo rozhodování pořadatelů, zda pořádat sedmdesátý první ročník závodu poslední zářijovou nedělí, nebo se posunout o jeden týden do října. Nakonec rozhodlo několik argumentů pro říjen. Tím prvním je možnost pro

start Václava Milíka, hrdina posledních dvou ročníků a miláček pardubického publika je členem elitního polského klubu a vzhledem k tomu, že většinou se extraligové play-off nejlepší ligy světa nejezdí v říjnu, je to jasný argument. Na startu by neměli chybět ani

naši specialisté z dlouhé dráhy. Ani mistrovství světa v této disciplíně se nejezdí v říjnu a pardubičtí pořadatelé by neradi jeli bez další pardubické hvězdy Hynka Štichauera, samozřejmě na start by mohl i Josef Franc. Zlatá přilba 2019 se tedy pojede 6. října!

Atmosféru Velké pardubické si přišlo vychutnat více než 30 tisíc lidí

Krásná druhá říjnová neděle přilákala na dostihové závodiště desetitisíce návštěvníků! Vrchol dostihové sezony, 128. Velká pardubická steeplechase, je za námi – gratulujeme fantastickému žokeji Janu Faltejskovi v sedle sedmiletého hnědáka Tzigane Du Berlais!

Vrcholem české dostihové sezony tedy byla Velká pardubická, program na pardubickém závodišti jí ale zdaleka nekončí. Už o víkendu 10. a 11. listopadu se na kolbišti a také do dráhy Velké pardubické vydají soutěžící v Rozlučkové všestrannosti, která prověří koně

a jezdce při drezurách, parkurech a terénních zkouškách. Na své si přijdou i milovníci „honu na lišku“, v sobotu 17. listopadu totiž bude závodiště patřit Hubertově jízdě. O další týden později dostihovou dráhu a trať Velké pardubické obsadí gladiátoři. Uskuteč-

ní se totiž už druhý ročník extrémního překážkového běhu pro děti i dospělé TAXIS Gladiátor Race. Pak už se závodiště promění v Zimní sportovní park a bude se tu bruslit. A pokud budou přát sněhové podmínky, tak i lyžovat, a to vše až do jara příštího roku.

Toulky historií Pardubic

... ptáme se pardubického historika Františka Šebka

„Pohřeb Rakouska“ v Pardubicích odpoledne 29. října 1918 (fotoarchív VČM).

Dnešními Toulkami zakončíme seriál vyprávění o Pardubicích za první světové války a vzniku republiky roku 1918. Minule jsme se dostali až k onomu „dějinnotvornému“ 28. říjnu 1918 a nyní nám zbývá vylíčit, jak ten památný den, respektive dny, prožívali v Pardubicích před sto lety naši předkové.

V Praze se na vývěsce redakce Národní politiky objevila ráno 28. října 1918 vylepená zpráva podepsaná ministrem zahraničí Andrássem, že vídeňská vláda odpověděla na notu prezidenta USA Wilsona prohlášením určeným všem západním Spojencům, že souhlasí s dřívějšími projevy pana prezidenta a také s jeho novějším názorem (18. X.) o právech národů rakousko-uherských, zejména o právech Čechoslováků a Jihoslovánů. Protože tedy Rakousko-Uhersko přijímá tyto podmínky, nepřekáží nic zahájení vyjednávání o příměří. Toto oznámení si lidé v Praze spontánně vyložili jako kapitulaci Rakouska-Uherska a v ulicích se začaly objevovat davy lidí oslavujících konec války a svobodný československý národ.

Zpráva o kapitulaci přišla do Pardubic kolem poledne a hned ji vytiskly ve zvláštním vydání zdejší noviny Východ. Stálo tam v nadpisu velkými písmeny „Rakousko-Uhersko kapitulovalo. Konečně mír! Konečně svoboda!“ A pod tím potom sdělení: „Rakousko-Uhersko kapitulovalo, žádá o příměří na všech frontách, podrobuje se rozsudku Wilsonovu a uznává československý a jihoslovanský stát.“ Na dolním okraji listu ještě stálo: „Zachovejte naprostý klid. Vyčkejte pokynů Národního výboru. Přijměte den samostatnosti s důstojným klidem!“ (poslední dvě slova vytištěna tučně velkými písmeny). Najednou, jako blesk z čistého nebe, si lidé uvědomili, že národní svoboda, o kterou tolik

stáli a věřili v ni, ale nevěděli, kdy a jak přijde, byla tady. A s ní přesvědčení, že už bude jenom lépe – konec hladu a bídy (v tom se však, jak se ještě ukázalo, mylili). Vyhrnuli se do ulic a slavili, hrála prý hudba. Z balkonu radnice promlouvali představitelé městské rady a zástupci politických stran. Na domech se začaly objevovat vlajky v národních barvách – červené a bílé.

Večer mělo městské divadlo na programu Smetanovu Hubičku a slavnostnosti chvíle dodalo, když předtím zazněly z balkónu divadelní budovy slavnostní fanfáry ze Smetanovy Libuše v podání orchestru Východočeské divadelní společnosti a po nich ještě zapěli členové zpěvackého spolku Pernštýn slavný „Svatováclavský chorál“ a sbor Karla Bendla „Svoji k svému“. Slavnostní osvětlení měl také ohoz na Zelené bráně a na ulicích se prý plno lidí radovalo dlouho do noci. To byl pardubický 28. říjen 1918.

Zatímco v Praze bouřlivě manifestovaly nesčetné davy, nebylo jisté, jak se zachová vojsko a policie, jak bude reagovat vídeňská vláda. Před představiteli Národního výboru, kteří zůstali v Praze (část předních zástupců NV totiž byla na cestě do Ženevy, kde se setkali se zástupci zahraniční prozatímní československé vlády) stál úkol, aby učinili rozhodující kroky k převzetí moci, a hlavně aby stabilizovali situaci. Obávali se, aby se davové sročení nezvrhlo v rabování, násilné činy a krvavé střety s neblahými následky.

Snažili se převzít kontrolu a správu nad důležitými úřady, což se vcelku dařilo. Ještě odpoledne 28. října NV vydal manifest k lidu československému, jímž vyzýval ke klidu, pořádku a důstojnosti, současně vydal i první zákon, kterým se deklaruje, že „samostatný stát československý vstoupil v život“, že státní svrchovanost vykonává prozatím Národní výbor, že dosavadní říšské i zemské zákony zůstávají prozatím v platnosti a všechny úřady státní i samosprávné jsou podřízeny NV.

Manifest i text zákona hned ráno 29. října otiskl na titulní straně opět ve zvláštním vydání i pardubický Východ. A tak se slavil konec války i samostatný stát dál a razantněji, ale nejen to. V úterý 29. října byl málokdo v zaměstnání. Od rána zasedal na radnici okresní národní výbor (ONV, ustavil se v Pardubicích 25. října) a stanovil místní komise pro jednotlivé resorty; přijímal slib zachování svrchovanosti NV od zástupců vojenské posádky, vojenských velitelů karantény i představitelů státních úřadů, zejména od okresního hejtmanství. Tam okresní hejtman Emilán Trola váhal až do pozdního odpoledne. Ustavila se také národní stráž bezpečnostní, do níž se přihlásilo na 120 dobrovolníků (Sokolové, hasiči, dělníci z rafinerie minerálních olejů, studenti – mezi nimi 5 studentek !/). Komise ONV napjaly síly pro zajištění potravin a uhlí. To ostatně zůstalo nadále velkým problémem prvních poválečných let.

Zatímco jednal ONV, vynesli učitelé s žáky staroměstských škol na náměstí asi 20 obrazů císaře Karla I. s císařskými orly a na náměstí je spálili. Z radnice byla vynesena busta rakouského císaře a manifestačně roztlučena. Z úředních budov lidé strhávali plechové cedule se znakem rakouských císařských orlů. Za účasti četných přihlížejících a nadšených obyvatel přivezli hasiči k jezdeckým kasárnám dlouhý žebřík a z tympanonu nad vchodem do kasáren roztloukli a na zem shodili císařského orla. Mezitím skupina studentů s několika mladými důstojníky připravovala na odpoledne velkou taškařici – pohřeb Rakouska. Průvod s maškarami, které nesly karikované obrazy Karla I. a německého císaře Viléma II., provázený jakoby vojenskou hudbou, vyšel asi ve tři odpoledne od Příhrádku přes náměstí a potom na dnešní třídu Míru. V průvodu

byla nesena symbolická rakev ozdobená znakem mocnářství. Při několika zastávkách pronášeli nalíčení účastníci průvodu ironické smuteční projevy a pozpěvovali dobové odhovačky. Průvod skončil u Chrudimky, kde v řece potupně skončily nesené symboly války a monarchie a také některé vojenské řády a vyznamenání.

Tak probíhal po dva dny v Pardubicích státní převrat. Jeho dozvukem bylo ještě první slavnostní zasedání městského zastupitelstva 27. listopadu, kde byla mj. přejmenována Královská třída (dnešní třída Míru) na Wilsonovu a na ni navazující Alžbětina třída (dnes 17. listopadu) na Masarykovu třídu. Čestnými občany města Pardubic potom zvolilo zastupitelstvo T. G. Masaryka, G. Habrmána a V. Klofáče (už před převratem, v srpnu 1918, byli zvoleni čestnými občany města A. Jirásek a A. Rašín). Konec války a konec starého režimu se v Pardubicích příležitostně připomínal ještě celý listopad: svátek Dušiček se nesl ve znamení vzpomínek na padlé ve válce; připomínalo se výročí bitvy na Bílé hoře a v ten den se konal slavnostní slib školní mládeže; pořádala se dobrovolná sbírka pro republiku atd.

Začátek republiky se ale nenesl jenom v duchu oslavného jásání a manifestací. Spontánní výstup lidu 28. října a první zákon NV ještě samostatné Československo nestvořil. Na německém pohraničí se ke slovu hlásilo území Deutschböhmen, které chtělo být samostatnou spolkovou zemí Rakouska, podobně jako území Sudetenland aj. Připojení Slovenska nebylo hned jednoznačné, podobně jako některá území sousedící s Polskem (Opavsko, Těšínsko). Také rakouská vláda si zprvu vykládala pozdvížení 28. října jinak, než si představovali lidé na ulicích. Válka také ve skutečnosti ještě úplně neskončila. Probíhala mezinárodní jednání na konferenci v Ženevě a potom mírová jednání v Paříži. Teprve jejich závěry garantovaly vznik československé republiky. A bylo potřeba i zásahu zbraní – obsazení sporných území českým vojskem. Připravovala se ústava, formovala vláda, refovala státní správa a samospráva, budovala vlastní měna, probíhala pozemková reforma. A k tomu všemu provázely první roky republiky přetrvávající bída a hlad, velké hospodářské těžkosti a sociální nepokoje. 28. říjen 1918 je nicméně viditelným symbolem jejího vzniku.

František Šebek

